Південноукраїнські наукові студії

ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ

VII Всеукраїнської

науково-практичної конференції

студентів та молодих вчених

(19-21 листопада 2024 року)

Міністерство освіти і науки України Державний заклад «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»

кафедра філософії, соціології та менеджменту соціокультурної діяльності Південно-Українське відділення Соціологічної асоціації України м. Олеса

Південноукраїнські наукові студії

ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ

VII Всеукраїнської науково-практичної конференції студентів та молодих вчених

(19-21 листопада 2024 року)

УДК: 1+316 (062.552)

Рецензенти:

Володимир ЖАРКИХ, доктор філософських наук, професор, завідувач кафедри філософії, історії та політології, НУ «Одеська політехніка»;

Оксана ІВАНОВА, кандидат філософських наук, доцент, доцент кафедри мистецтвознавства та загальногуманітарних дисциплін, Міжнародний гуманітарний університет.

Рекомендовано Вченою радою Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського» Протокол № 7 від 26.12.2024 р.

Редакційна колегія:

Відповідальний редактор — **Оксана ПЕТІНОВА**, доктор філософських наук, професор кафедри філософії, соціології та менеджменту соціокультурної діяльності Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського», м. Одеса, Україна

Члени редколегії:

Євген БОРІНШТЕЙН, доктор філософських наук, професор, завідувач кафедри філософії, соціології та менеджменту соціокультурної діяльності Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського» (м. Одеса), Україна

Зоя АТАМАНЮК, доктор філософських наук, професор, професор кафедри філософії, соціології та менеджменту соціокультурної діяльності Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського», (м. Одеса), Україна

Олена ЛІСЕЄНКО, доктор соціологічних наук, професор, професор кафедри філософії, соціології та менеджменту соціокультурної діяльності Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського» (м. Одеса), голова Південноукраїнського відділення САУ, Україна

Південноукраїнські наукові студії: Збірник матеріалів Всеукр. наук.-практ. конф. студентів та молодих вчених (м. Одеса, 19-21 листопада 2024 року) / за ред. д. філос . н., проф. Петінової О. Б. -213 с.

Матеріали конференції представлені в авторській редакції мовою оригіналу

СУТНІСТЬ ЗАКОНУ ЗАПЕРЕЧЕННЯ ЗАПЕРЕЧЕННЯ
СУТНІСТЬ ТА РОЛЬ ПРАГМАТИЗМУ В ЖИТТІ СУЧАСНОЇ ЛЮДИНИ
ВЗАЄМОЗВ'ЯЗОК СУСПІЛЬСТВА І ПРИРОДИ: АНТРОПОЦЕНТРИЗМ VS ЕКОЦЕНТРИЗМ
ПРОБЛЕМА СПІВВІДНОШЕННЯ ВІРИ ТА РОЗУМУ В ЛЮДСЬКОМУ БУТТІ
ГЕОПОЛІТИЧНІ ПРОБЛЕМИ ЗОВНІШНЬОЇ ПОЛІТИКИ НЕЗАЛЕЖНОЇ УКРАЇНИ
ІСТОРІЯ СТОМАТОЛОГІЇ ВІД ЕПОХИ ЕНЕОЛІТУ ДО СЬОГОДЕННЯ
УКРАЇНСЬКО-РУМУНСЬКІ МІЖДЕРЖАВНІ ВІДНОСИНИ У ДОБУ ДИРЕКТОРІЇ УНР 1918-1920 РОКИ
ІСТОРІЯ СТВОРЕННЯ ОДЕСИ
МІЖКУЛЬТУРНИЙ ДІАЛОГ УКРАЇНСЬКОЇ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ: МЕХАНІЗМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ
ПОЛІТИЧНІ ТА ШЛЮБНІ ЗВ'ЯЗКИ ПЕРІОДУ КИЇВСЬКОЇ РУСІ
КУЛЬТУРНА ПОЛІТИКА ДЕРЖАВИ
НАСЛІДКИ ГОЛОДОМОРУ ДЛЯ САМОУСВІДОМЛЕННЯ УКРАЇНЦІВ
БУЛІНГ СЕРЕД ПІДЛІТКІВ (на матеріалах соціологічного дослідження)
ПЕДАГОГІЧНІ УМОВИ ФОРМУВАННЯ ІНТЕРКУЛЬТУРНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ З МІЖНАРОДНОЇ ЕКОНОМІКИ У ПРОФЕСІЙНІЙ ПІДГОТОВЦІ
ЕТИМОЛОГІЯ ТА ДОФІЛОСОФСЬКЕ РОЗУМІННЯ ФЕНОМЕНУ «ЖІНКА»
PROFESSIONAL TRAINING PECULIARITIES OF SPECIALISTS IN THE ECONOMIC DOMAIN

- 6. Луценко О.А. Жіночі символи в контексті традиційного світогляду (міфологічна школа о. Потебні). *Сучасна картина світу: інтеграція наукового та позанаукового знання*: зб. наук. праць / УАБС НБУ. Суми: Мрія-1 ЛТД, УАБС НБУ. 2004. С. 282-288.
- 7. Луценко О.А. Жіночі символи в контексті традиційного світогляду (міфологічна школа о. Потебні). *Сучасна картина світу: інтеграція наукового та позанаукового знання*: зб. наук. праць / УАБС НБУ. Суми: Мрія-1 ЛТД, УАБС НБУ. 2004.- С. 282-288.
- 8. Назарова С.М. Без верби та калини нема України. *Українська культура*. 1991. № 9. С. 36-38.
- 9. Петінова О. Б., Світлицька В. Р. Іслам: філософія жінки (стереотипи, міфи, реальність). *Перспективи. Соціально-політичний журнал.* № 4, 2022
- 10. Потебня Олександр Опанасович. URL: http://resource.history.org.ua/cgi-bin/eiu/history.exe?Z21ID=&I21DBN=DOP&P21DBN=EIU&S21STN=1&S21REF=10&S21FMT=eiu_all&C21COM=S&S21CNR=20&S21P01=0&S21P02=0&S21P03=TRN=&S21COLORTER MS=0&S21STR=Potebnia_O
- 11. Потебня А.А. Пояснення малоруських и споріднених народних пісень. Колядки и щедрівки. Варшава: Тип. М. Зишкевича, 1987. Т. 2.
- 12. Потебня А.А. Про деякі символи в слав'янській народній поезії. Харків, 1860.
- 13. Світлицька В. Р. «Жіноче питання» в християнській традиції... *Гілея: науковий вісник*. К. : «Видавництво «Гілея», 2024. Вип. 195-196 (№ 5-6).
- 14. Тайлор Е. Первісна культура. 1989., С. 372.
- 15. Юнг К. Лібідо, його метаморфози і символи. Спб., 1994. С. 222.

Mykola KICHKA

Student of the third (educational and scientific) level of high education, Specialty
"Educational and Pedagogical Sciences" *International Humanitarian University, Odesa, Ukraine*

PROFESSIONAL TRAINING PECULIARITIES OF SPECIALISTS IN THE ECONOMIC DOMAIN

Nowadays, the topic of education is up to date, as not everyone has the opportunity to study every day for five - seven hours in the auditorium, or spend several weeks per session during extramural studies, but remote studying is quite relevant and convenient. Around the globe it is in quite high demand, but at the same time, the educational institutions face a number of issues: how to organize educational process, at what time to conduct educational activities, by means of what technical facilities to conduct training and many others.

Analysis of the recent publications. The topic of economic education enhancement has been researched by O. Aksyonova, V. Balyuk, I. Balyagina, E. Ivanchenko, G. Kovalchuk, N. Kononets, G. Matukova, N. Tverezovska, N. Tkalenko, N. Pasichnyk, T. Poyasok, V. Fedorenko and by other scientists. These researches give opportunity to investigate all aspects of specialists professional training, in particular, opportunities to implement remote technologies in the training process.

Nowadays, the importance of economic education has significantly grown. The competition in the labor market of highly qualified specialists who are able not only to

recognize the mechanics of economic laws, but to master new knowledge and obtain new skills in a timely manner, has increased drastically. Therefore, requirements to the training quality of specialists in the economic domain have evaluated among educational institutions.

Economist in a broad sense is always up to date profession. This kind of person lives not only the current moment, but rather with the thoughts of the future, takes care of long-lasting well-being, achieves goals based on huge volume of knowledge gained during educational process and learned from personal experience, and due to the talent in economic affairs.

Economic domain specialists training should be conducted according to educational - qualification characteristics, the purpose of which is displayed in the form of skills system used to resolve certain tasks.

A specialist of economic profile professional training supposes gaining and development of various professional soft and hard skills that form complex system. Though, an economist's activities require not only narrow professional skills, but as well broad general knowledge, as they are associated with intensive oral and written communication, provide wide speech practice, require accurate expression of concepts and categories in different spheres.

Economy as a system of relations based on the usage of different resources takes its beginning from the distant past. Its explanation can be found in merchant commodity science yet, the essence of which was the booking (accounting) of goods inventories and financial results from economic activity for each individual entrepreneur.

Modern high economic education quality depends on professional competence and pedagogical (educational) skills of professor-teaching staff at high education institutions. Regarding this it becomes an important task to create a new type of educational and economic way of thinking not only for students, but for teachers as well, along with the activization of educational process using the latest teaching methods, which in its turn will provide an opportunity to master the necessary volume of knowledge, abilities and skills in the field of moral and cultural norms, innovative and entrepreneurial marketing activities, strategic management and commercial law.

In open market economy environment high economic education becomes increasingly relevant. As modernization of economic relationships, market principles of management evolution form the basis of all public and social transformations, training of economic industry specialists with new mindset gets ever increasing topicality. In economic development of any country economic industry experts play crucial role as level of their professionalism could have significant impact on the whole country's financial and economic success. Modern economic experts must work effectively both inside their own countries and in the international global space as well, preserving knowledge, abilities and skills specific to the profession, and to contribute as much as possible to the development of modern labor market. Exactly labor market sits principal place among other markets. Its basis is made up of two main groups of players - employers and employees.

Economical education is the development among students of clear ideas about scientific regularities of economic development, market relations features, purposeful, systematic formation of economic knowledge among future specialists, high organization and creativity initiatives, preparation for highly professional occupations, caring attitude to the nature, evolvement of patterns to use economic knowledge in real life circumstances.

The role of economic education grows in connection with the development of small and medium-size business in Ukraine. That is why economic education in the aspect of its modernization needs transition to integrated models of funding the education, elements of which should be at least the following: multi-channel government funding, educational loans and support by grants. Increase in education and scientific research funding will contribute to the reduction of pedagogical load onto teachers and provide more opportunities to conduct research which should positively impact teachers professional qualification.

Another incentive to increase teachers of economic disciplines professionalism is granting support of economic research. As a result, teachers of economic disciplines will have an opportunity to conduct scientific work at the universities level and get financial support for conducting their own research. As scientific research and teaching are inseparably related, such an incentive will also improve quality of economic disciplines teaching.

Based on the analysis of regulatory documents that determine the content of high economic professional education and types of economic activities, it can be determined that evolution of to be specialists' IT competences in the studying process of computer cycle disciplines is conducted in two stages. On the first stage disciplines that form key and basic IT competences are studied. On the second stage - disciplines aimed at formation of special IT competences, further development of key and basic IT competencies. Scientists define basic IT competences that are based on specific economists' of different specializations professional activities and imply mastery of modern methods of organizing information processing in a local network and in Internet, work with hypertext and electronic office documents of various types (text documents, tables, databases, and other) in the process of economic information processing, its analytical interpretations and generalizations, creation of enterprises' data warehouses, organization of IT software management economic activity, organization of information support for the economic activities management.

Economic industry specialists' professional training will be effective in case a system of organizational and pedagogical measures is applied.

Organizational and pedagogical conditions of economic industry specialists preparation is a certain ordered and well organized complex that contains methods, forms, didactic conditions which are implemented in an educational institution process by a teacher according to the criteria which take into account modern changes in the economy and in the world as a whole, which have a positive effect on students' educational activity and shape their professional training.

During creation of organizational and pedagogical measures system it is essential to consider modern economy characteristics and its requirements with the help of information and communication means. It will allow students to expand their knowledge and skills for the future real-life application.

Organizational and pedagogical measures system play crucial role in the educational process and affect its run. It contributes to the teaching process quality and way of educational and scientific curriculum presentation that allow students to master knowledge, skills and abilities at a prominent level for the future application in professional activities.

Лія ЧЕБАНУ,

здобувачка першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, спеціальність 035 «Філологія», факультет лінгвістики та перекладу Міжнародний гуманітарний університет, м. Одеса, Україна Науковий керівник: Оксана ПЕТІНОВА, д. філос. н., професор кафедри мистецтвознавства та загальногуманітарних дисциплін, Міжнародний гуманітарний університет, м. Одеса, Україна

ЗЛО ЯК БРАК ДОБРА (НА ПРИКЛАДІ ФРАГМЕНТІВ З ТВОРУ "СПОВІДЬ" АВРЕЛІЯ АВГУСТИНА)

Досліджувана тема є актуальною, оскільки торкається фундаментального питання про природу зла та його взаємозв'язок із добром. Питання моралі, етики та релігії завжди були й залишаються значущими для людства. Аналіз «Сповіді» Августина Аврелія дає можливість глибше осягнути ці поняття та їх значення у різних аспектах сучасного життя. Результати цього дослідження можуть стати корисними для філософів, релігійних діячів і всіх, хто цікавиться моральністю та сенсом життя. Науковці з усього світу приділяють значну увагу проблематиці добра і зла, серед них такі дослідники, як А. Добжиньскі, Г. Онищак, А. Новиков, А. Макинтайр, Ф. Уайтселл та інші [1,3].

У філософському контексті добро і зло постають як морально-етичні категорії, через які оцінюють поведінку людей та суспільні явища. Добро охоплює всі ті аспекти життя, норми поведінки та моральні вчинки, що позитивно сприймаються окремими особами або спільнотами. Натомість зло розглядається як негативні явища у особистому та суспільному житті людини, що зазнають морального осуду. Те, що називають "доброчинним," суспільство вважає морально правильним, позитивним, гідним наслідування, тоді як зло є аморальним, негативним і вимагає засудження та покарання.

Проблема добра і зла була центральною для філософії Блаженного Августина, формуючись протягом його життєвого шляху. Зло як філософська категорія особливо привертало його увагу під час його участі у маніхействі, якому він присвятив дев'ять років свого життя. Маніхеї пояснювали походження